

Ака уйӕхӕнчи ыйхӕ –

– авӕн уйӕхӕнчи хуйхӕ.

Кто спит весной – плачет зимою. (Пословица)

Ваттисем каланинчен

Н. ЯКОВЛЕВ ўкерчӕкӕ («Капкӕн», 1986 ҫ.)

2014 • 9 №
9У – МАЙ

ХЫПАР

КАПКАН

16+

– Чи шанчӕклӕ
меслет ку –
упӕшка
айккинелле
чупма чарӕнчӕ...

– Я нашла спо-
соб, как заста-
вить мужа сидеть
дома...

С. Мягков ўкерчӕкӕ

Хакӕ ирӕкплӕ

SCB

КАПКАН

Сатирапа кулаш журналё
1925 сұлхи пуш уйахён
16-мёшёнче тухма пусланя
9 (1603)№
су (май)

Учредительсем – Чăваш Республикин
информаци политикипе массалла
коммуникацисен министерстви,
«Хыпар» Издательство сурчё

Директор-тёп редактор

А.П. Леонтьев

Редактор –
Н.П. Петров

Художник –
С.Б.Мягков
Калăплавса –
Е.А.Трофимова

Журнала почта уйрамёсенче,
«Чăваш пичет»

тата «Советская Чувашия» киоскёсенче,
редакцире султалакёпех сырантарасё

Федерацин сыхаю,
информаци технологийёсен
тата массалла коммуникацисен
тытăмёнчи терёслев служби
2013 сұлхи раштавян 12-мёшёнче
ПИ ТУ 21-00308 номерле
регистрациленё.

Индекс – 24608

Пичете алă пусня: 6.05.2014
Пичетленё: 14.05.2014
Хут формачё 60x84/8
Усл.п.л. 1,5
Тираж 2325 экз.
Заказ К-858

Ыйтмалли телефонсем:
56-09-31, 56-00-67, 62-50-06.
Редакци адресё:
428019, Шупашкар хули,
Иван Яковлев пр., 13.
факс: (8352) 62-50-06, 28-83-70
www.hypar.ru
e-mail: atal-volga@mail.ru

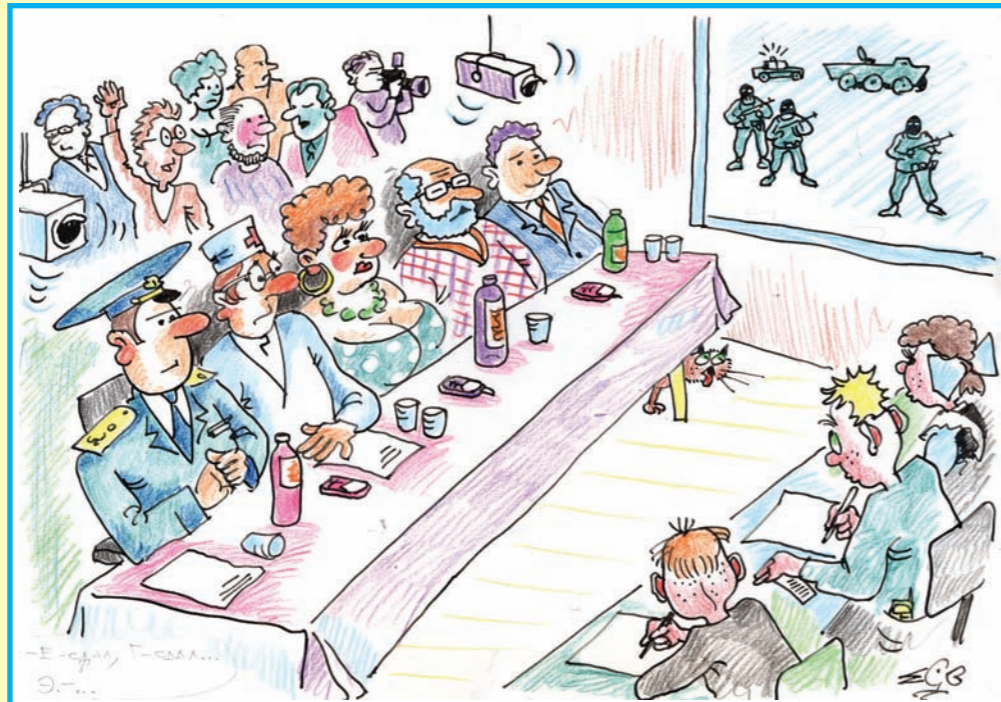
Журнала «Хыпар» Издательство
сурчё» АУ техника центрёнче
калăпланя,
«Чăваш Ен» ИПК» ПУП
типографийёнче пичетленё.

Ал сыравёсене рецензилемесё,
таварса
памасё. Журналан юрахсар
экземплярёсем тел пулсан издательство
типографине пелтермелле.
Кунти материалсене «Капканран» илние
асанмасар тепёр хут уса курма юрамасть.

– Вовик, е экзамена хатёрленетён, е салтака каятён!..
– Атте урэхла калать – Кембридж университетёнче вырён пур тет.
– Вовочка, либо готовься ЕГЭ сдавать, либо пойдешь в армию.
– Состоятельный отец говорит другое – есть место в Кембриджском университете.

С. Мягков ўкерчёкё

ППЭ – кам кама терёслет.
ЕГЭ – кто кого экзаменуует.

С. Мягков ўкерчёкё

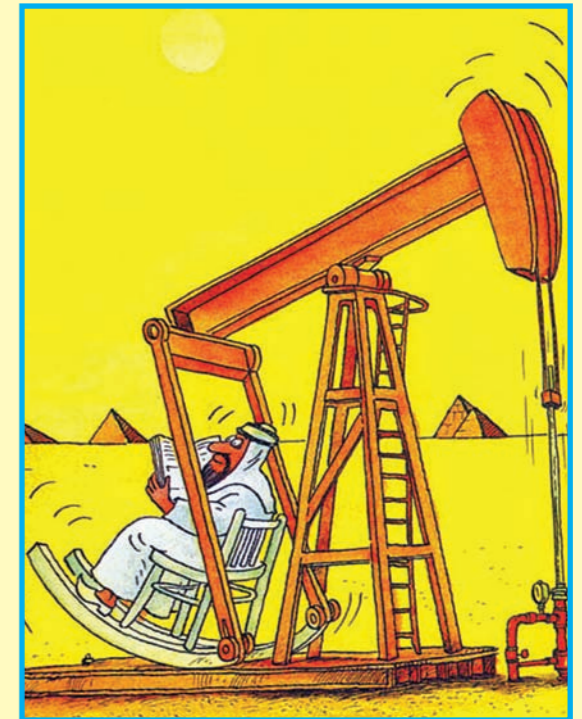
– Инсе каятён.
– Далеко пойдешь.

Култармаш
Тултармаш

В. Дружинин, С. Белозеров, М. Ларичев,
Д. Бандура ўкерчёкёсем

Балаларчүк
Илкүндүзүк

Ўкерчёкёсене www.cartoobank.ru сайтран илне

«Пире җавах»

Алла официаллә документ лекрә: пичет җапна, алә пусна. Халә самани җапла пулса кайрә – пәтәм пурнаҗ хут җинче тытанса тәрәть тейән. Кирек аҗта кайсан та тўрех а́на ыйтаҗҗә, җырмасар җула та ан тух... Юрә-ха, шәрҗалама вәренкелерәмәр, пәлмесен пулаҗҗә. Анчах еҗҗә кун пирки мар, чиновниксем җаваш җәлхине мәнле хисеплени пирки калаҗасшәнчә. «Хут җырассипе ку мәнле җыхәннә?» – тетәр-и? Тўрремөнех. Хайхи җав документән «шапкине» вуларәм та таван җәлхешән кўрентәм. «Чаваш Республикин Шупашкар районенчи МКУ «Централизованый бухгалтерии» – хайсен организацие ятне җапла куҗарна чиновниксем. Мәнле җәлхепе җырнәскер ку? Вырәсла варианчә пур, апла тәк җавашли-ши? Чун җәтмарә те җырура кәтартна телефонпа шәнкәравласа ертўҗәне җентәм.

– Вәл җук, ревизие кайна, – вырәсла пәлтерчә хәр.

– Эпә – журналист, сирән учреждени ятне статьяра җаплах паләртмалла-и? – ыйтатәп унран.

– Пире җавах, җырәрах, – хуравларә специалист.

– Сирән шухәшпа җапла куҗарни тәрәс-и?

– Эпә пәлместәп, пире җавах...

Хысна учрежденийән пуҗләхәпә калаҗса илмесәр те ләпланаймарәм, тепәр кун каллех еҗлә җынсене җәрмантартәм. Хальхинче Елена Михайловна хәех тытрә.

– Организаци ятне җавашла куҗарассишән кам яваплә? – ыйтрам унран сывләх сунна хыҗҗән. Кайран кәнттам йәнәш пирки сәмах пуҗартәм.

– Вәл эпә кунта еҗе вырнаҗичченех пулна. Апла тәк җавашла вариантне вуҗех те кәларатәп, – паләртәтә Е.Семенова.

– «Чаваш», «районенчи» сәмахсенче мәншән «ә», «ё» тәррисене лартмастәр? – хәпмарәм җапах та.

– Чәваш шрифчә җук...

– Халә а́на компютера кәна мар, телефона та лартаҗҗә-җке, ку теләшпе йывәрләх пулмалла мар пек туйәнәт...

– Тавах асәрхаттарнәшән, йәнәша тўрлетәпәр, – хуравларә чиновник.

Чәвашла пәлмеҗҗә тейәпәр... Анчах кунта вырәс җәлхин правилисене тәшмәртменни те куҗ кәретҗке: сәмах майлашәвәсен җыхәнәвне кәҗән класрах вәрентеҗҗә, ку тәсләхре кавычкәра тәракан организаци ячә сәпатланмасть. Е укҗа шутлакансен җәлхе нормисене пәхәнмасан та юрать теҗҗә-ши?

Алина ИҗЕМПИ

Уртаракан наркәмәши туянна та...

Урна йытә җыртнипе кирек кам та урса каясине пәлетпәр-ха. Паллах, йыт-качкаран асәрханаймасан е вәхәтра сипленеймесен. Шупашкар районән прокурор җумә, юстицин аслә советникә А. Иванов вара урәхларах тәсләхпә куҗа-куҗән тел пулна. Ун җинчен «Капкән» журналы та җырса пәлтерчә.

Ку районта пурәнакан 33 җулти арҗын урна җәр чунсенчен мар – хайән ирәкәпә, укҗалла туянна им-җампа урса җўренә. Путсәр еҗ пирки тәпчевҗәсем җакна пәлнә. Мускавра җўренә вәхәтра Константинов вәрттән-кәрттән сутакан шанчәксәр сутуҗәсенчен наркәмәшлә им-җам (спайс) туянна. Киле таврәнсан унән пахаләхне тәрәслеме шутланә. Пирус вырәнне тивертнә те туртса янә. Әс-тәнә арпашәннәскер кәҗех тусәпә, пәрле пурәнакан хәрарәмпа, хирәҗсе кайна, а́на хәнесе тәкнә. Кунашкал тытәҗу ку җемьере татах та пулна.

Урнәскере вырәна лартас теллеве йәркеләх хуралҗисем пына та җуртра наркотик – уртаракан им-җамән пысәк тәркине – асәрханә.

Шупашкар район сучә РФ УК 228 статийн 2-мәш пайәпә тата РФ УК 116 статийн 1-мәш пайәпә киләшўллән Константинов пирки айәппав еҗҗә пуҗарна.

П. НИКОЛАЕВ

Ырә йәла пур манән – Ҙимәке кашни җул тәван яла кайса килесси.

Мән пытармалли, атте җурчә җулталәкәпех тәләх ларать. Анчах хам таврәнсан әна чун кәрет тейән – тәвансем килеҗсә, паллакансем-пәлешсем карта җумне пырса лараҗсә.

Ку хутәнче калаҗу чуна савәнтаракални, чәрене ләплантаракални пулмарә. Мән тәвән – сәлтавә паллә. Ял халәхә ватәлсах пырать, җамрәксене кәнтәр кунәнче те хунарпа шырамалла, ача-пәча сасси те сайра-хутра кәна илтәнет. Пәр аллә-җитмәл кил хупә ларать пулә – хуҗисем е «автансәр яла қасса кайнә», е телейлә пурнаҗ шыраса җүреҗсә...

Ҙуралнә ялән нушисем җинчен пулленә май эпир асәрхаман та – карта җумне Мунчакастри Чаләш Павәл килсе тәнә.

– Эсир юптарнине илтсе чарәнтәм-ха, – терә вәл хутаҗне

курәк җине лартса. Чаләш Павәл пирән майлә калаҗасса, ку чухнехи тунтерле пуләмсене питлесе кәтрәмәр. Анчах, шаннә йәвара кайәк пулмарә тенә пек, халәхи саманари пәтәрмахләх пуләмсене қасса кайсах мухтама тапратрә:

ЧАПЛА ЯЛ

– Авалхи тәнче историне вәрентнә чухне ачасене питә витемлә әнлантарса паратәп – куҗумне чән-чән җав вәхәтри ўкерчәк тухать, – терә вәл Кураккасси җывәхәнчи витесен ишәлчәкәсем җинчен сәмах тапратсан.

– Кунсәр пуҗне парлак җәрсем җинчен каласа парас умән ачасене хире ертсе каятәп. Вәрҗә вәхәтә-

нче халәх хуҗаләхә мәнлерех юхәнни җинчен истори кәнекине уҗкаласа ларма та кирлә мар: уйра этем җүлләш хыт хура ўсет.

Чаләш Павәл хулари аслә җкултан вәренсе яла истори училән ятне илсе таврәнчә. Хәй каланә тәрәх, хәрушсәрләх урокәсене те шанса панә әна. Вәсем те җутсәр интереслә те әнентерүллә иртеҗсә иккен. Иртнә эрнере, сәмахран, ачасене Кивә кәпер патне ертсе кайнә, тәрәсрех каласан – кәпер ишәлчәкә патне. Ака уйәхәнче культура керменән икә хутлә җурчә җывәхәнче калаҗу ирттернә. Ҙак җурт кәҗ-вәҗ ишәлсе анасла ларать...

Чим-ха, чим! Ёҗ-пуҗ малашне җапла пырсан тәван ял таврара чапа тухать вәт! Вәрентекенсем, җкул ачисем автобуспа йәтәнса килчәҗ, экскурсисем ирттерчәҗ. Ҙакна тума услови те пур!

Г. ХАЙХИ

Кам айһалһа?

– Санпа пурһнасах ғўғем шуралчә, – ўпкелет арәмә упәшкине.

– Эпә вара саншәнах кукшалантәм, – парһнамасть лешә.

Попугай хушша-хутта кәрсен

Арәмәпе упәшки хирәҗсе кайнә. Сәлтәвә – попугайра. Канәҗсәр җав кайәк кашни минутрах: «Чуп ту арәмна!» – тесе кәшкәрнәран арҗыннән тўсәмә те, вай-халә те пәтнә-мән. Арәмәпе упәшкин хушшине попугай кәни хура кушак каҗнинчен те хәрушәрах иккен.

Паллашу

Паркри тенкел җинче хәр ларнә. Пәр җамрәк йәкәт хыҗалтан йәпшәна пынә та унән куҗне аллипе хупланә.

– Ваҗук?.. Ванюк?.. – кам хәйәнпе шўтленине пәлешән хәр.

– Вәл та, ку та мар. Малтан паллашар-ха, – юнашар ларнә каччә.

Тутәр кәрәкрен паха

– Эсә арҗын мар, – ятланә арәмә упәшкине. – Леш касри Леврен вара чән-чән арҗын. Пәлетән-и арәмне вәл җуралнә кунпа мән парнеленине?

– Мән? Питә хаклә япала-им?

– Леврен туртма пәрахнә. Перекетленә укҗапа арәмә валли тутәр туяннә. Вәт!

– Тутәр? Фу!

– Тутәр җав. Тәтәм-сәрәме куҗас нухратпа туяннә тутәр чи хаклә кәрәкрен те пахарах.

– Гол забили, а на трибуне – одни бабы!

Эрех пички мар

– Эх, эрех пички! Каллех әҗсе лартнә! – вәрҗа пуҗларә арәмә упәшкине аләк урати урлә каҗнә-каҗманах.

– Эрех әҗмен, денатурат кәна.

Пәлханмасть

Пәр шофер инҗе җула тухса каять.

– Пәлханатән-и? – ыйтатъ арәмәнчен кўрши.

– Мәншән? – тәләнет лешә.

– Ара, упәшкун каяс җулә ту урлә выртатъ-иҗ. Инкек пулсан...

– Тем мар, эпә унән кәҗйине пушатнә әнтә.

– Любимая! А как тебя зовут?

Тунех тўрленчѐ!

Ура ыратнӑран – амак пӑлет-и – час-часах пульницана кайкаласа килме тивет. Манашкал инкеке лекнӑ сын сахал мар иккен: тухтӑр патӑнче те, сурана ҫыхакан пӑлӑм умӑнче те самаях пысӑк черет. Кашнинчех ҫакнашкал ўкерчӑк.

Камӑн мӑн ыратать, вӑл ҫавӑн ҫинчен калаҫать. Ытларах ура сурнипе хӑн курать иккен хура халӑх.

Эпир тӑван чӑлхепе калаҫни пӑр хӑрарӑма килӑшсех каймарӑ пулас. «Пурте пӑлекен чӑлхепе калаҫӑр», – терӑ ҫакскер. Хӑй пӑр ҫитмӑл ҫулсене ҫитнӑ пулӑ.

– Ватӑличчен пурӑннӑ Чӑваш Енре, ҫапах чӑвашла кӑштах та пулин те чухламастӑн. Аван мар, – терӑм ӑна сӑпайлӑн кӑна. Хайхискер вут хунӑн хӑрўленсех кайрӑ.

– Эпӑ Раҫҫейре пурӑнатӑп, сурса хунӑ санӑн чӑлхў ҫине! – терӑ вӑл.

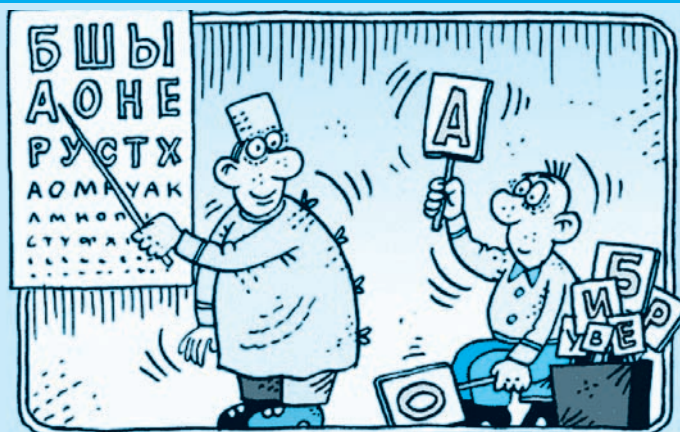
– «Раҫҫей – айвансен ҫӑр-шывӑ», – теҫҫӑ халӑхра, – аса илтертӑм ҫакна.

Айван хӑрарӑм пулас темерӑ вӑл. Хӑйӑн хӑҫ-пӑшалӑ хӑйнех ҫапса антарни не тин ӑнкарса илнӑскер пӑрӑнса утрӑ.

Тепӑр темиҫе кунран каллех пульницана ҫул тытрӑм. Тухтӑр пӑлӑмӑнчен шӑп та лӑп палланӑ ҫав хӑрарӑм тухрӑ! «Тавтапуҫ!» тесе хӑварчӑ ҫакскер. Хӑйне ура ҫине тӑратнӑшӑн шурӑ халатлӑ сиплевҫӑне чӑн чӑвашла тав турӑ. Вӑт тамаша! Ӑс кӑчӑ иккен. Ури те тўрленнӑ, кӑмӑлӑ те ыра енлеле улшӑннӑ. Манран та каҫару ыйтрӑ. «Малашне эпӑ Чӑваш Енре пурӑннишӑн мӑнаҫланса ҫўрӑп». Ҫапла шантарчӑ вӑл.

Тем пекехчӑ сӑмахне тытсан.

Г. ФЕДОТОВ

О. Попов ўкерчӑкӑсем

Чуна уҫса каланӑ сӑмах

Иртнӑ ӗмӑрӑн 60-мӑш ҫулӑсенче Никита Хруҫев ҫапла каланӑччӑ: «Хальхи вӑхӑтри ҫынсем коммунизма пурӑнӑҫ». Чӑнах та, 80-мӑш ҫулсене пулнӑ вӑл. Чылайӑшӑ ӑна сисеймен те...

Эсир мӑнле те – эпӑ вара коммунизма пурӑнса курнӑ. Пуҫлах пулнӑ эпӑ. Ёҫлекенсем – хӑрарӑмсем. Укҫа-тенкӑ кӑсье тулли! Эрех-сӑра, тутлӑ апат-ҫимӑҫ. Мӑнле кӑна чаплӑ эрех ӑҫмен-ши эпӑ?

Хӑрарӑмсем те йышлӑ пулнӑ. Юрласа кӑна пурӑнатӑм: «Три деревни, три села, восемь девок, один – я!» Лара-лара ывӑнсан хӑрарӑсем хӑйсемех вӑрман чӑнетчӑ. Хӑвӑрах пӑлетӑр, ку ӑҫ ҫамӑлах мар. Пурӑна киле унта каяйми те пултӑм... Ватӑлтӑм.

Асӑрхаттарни: ҫыру авторӑ хушамачӑпе ятне тулли палӑртас темен.

Алăка шаккани илтѣнчѣ те хваттере Савали Сашукѣ кѣрсе тăчѣ.

– А-а, Сашук-иç! – хѣпѣртерѣмѣр эфир арăмпа иксѣмѣр те. – Килех, кил, – Сашука хывăнма пулăшрăм. – Ну, ёçсем мѣнле? Уйăх çине кайнă çын пекех пăчлантăн та – ку хушăра отпускра пулмарăн пуль?

Сăмах-юмах тапратиччен Сашук аллинчи тѣркине диван çине хучѣ, пире алă тытрѣ.

– Отпускра пултăм, – терѣ вăл. – Çынсем кăнтăрта канаççѣ, эпѣ – çурçĕрте. Мѣн тери аван иккен çурçĕрте: тѣлѣнмелле хитре тавралăх, чунă уçакан сиплѣ сывлăш...

Чылай калаçса ларчѣ Сашук, унтан ура çине çĕкленчѣ те: «Килнѣ хăнан кайни паха, каяс пуль, – терѣ, – Эпѣ, Андрей, сана валли çурçĕртен парне пекки илсе килтѣм».

Сашук тѣркене салтрѣ те юр пек шурă çĕлĕк кăларса тыттарчѣ.

– Кунпа кăрлач сивви те çемçе ашша куçнă пек пулать, – терѣ вăл.

Тусăма мѣнле тав тумаллине те пѣлеймерѣм эпѣ.

Сашук кайсан çĕлĕке арăм питѣ тимлѣн тытса пăхрѣ:

– Аптрасах каймасть те пуль, – терѣ вăл çĕлĕкѣн чăлт шурă çăмне турткаласа, – анчах та мамăкѣ кĕçвĕç юкса тухяс пек туйăнмасть-и?

– Э-э, тăванăм, юкса тухсан та – ма тиркес? Парне вѣт. Парне пирки усал калама хушман ваттисем, çылăх пулать тенѣ.

– Эпѣ усал шухăшпа каламастăпха, – тем иккеленнѣ евѣр калаçать арăм. – Çапах та чѣлхе вѣçĕнчи сăмах сапакари пилеш мар, пиçсе çитмесĕрех тăкăнасшăн.

– Калас тенине кала эппин.

Арăм, хай калани лайăх илтѣнтѣр тесе телевизора чарчѣ те ман сума пырса ларчѣ.

– Ну вăт, Андрей, хăвах шутла: мѣн сăлтавпа илсе пачѣ пулать-ха сана Сашук тăруках çавăн пек чаплă çĕлĕк.

– Э-э, тупнă тѣлѣнмелли, эфир туссем вѣт!

– Санăн тус пѣрре сеç-им?

– Çук, татах пур.

– Апла-тăк ыттисем ку таранччен ма ним те илсе памарѣç? Пѣрин пальто илсе парас, теприн – плащ, виççемѣшĕн мопед парнелесен те чăрмантармѣ.

– Апла тăк Сашукѣ мана ытти-сенчен ытларах хисеплет пуль...

– Сана ма ытларах хисеплемелле унăн? Мѣнле чапа тухнă çын эс?.. Тепѣр енчен илсен, Сашукѣ хай ыт-

ПАРНЕ

тисенчен мѣнле уйрăлса тăрать. Ну, симѣс шăлавар тăхăнать тейѣпѣр, урăх мѣн? Нимех те...

– Малалла мѣн? – куç-пуç чаралчѣ ман.

– Ман шутпа, çак çĕлĕк çурçĕрте йўнѣрех тăрать, – чаранма та пѣлмест арăм. – Сашука эп тин анлантăм. Вăл – çын умѣнче йўнѣпех ырма тухма тăрăшакан этем.

Тумлантăм та урама чупса тухрăм. Ўкнѣ-ўкменех ирѣлсе каякан тăман лаплаттарса çавать. Çур сехет те çўреймерѣм – çĕлĕк хывса пăрмаллах йѣпенчѣ.

– Вăт, – тетѣп каялла хваттере кѣрсен, – халѣ вѣри батарея çине хуратăп та ирчченех вырттаратăп. Курăн вăт: ним те пулмасть.

Çĕрѣпе сывăраймарăм: анчах выртатпăр – кĕç тăратпăр та çĕлĕке тытса пăхатпăр.

– Аха, çăмѣ юхма тытăнчѣ те, – хѣпѣртет арăм, шурă мамăка вайѣ çитнѣ таран чѣпетсе туртнă май.

– Ан сўпелтет, – хирѣçлетѣп эпѣ хам туртса кăларнă çăма айна кăтарта. – Ку вăл тăканса пѣтмен йăптăх кăна вѣт.

– Аçта йăптăх унта? – сĕнѣрен чѣпѣтме тытăнать арăм. – Йăптăх кун пек пулмасть вăл.

– Йăптăх пулмасан мѣн пултăр-ха тата, – ним тусан та паранмастăп эпѣ те. – Акă, кур, чисти йăптăх тухать.

Туртсан – туртсан çĕлĕк вырăнăн-вырăнăн çаралсах кайрѣ.

– Йăптăх марри аçта кунта? – сеçĕпе хырнă евѣр çара вырăна тѣллесе ыйтать арăм.

– Мда-а...

– Вăт сана мда-а... Ыранччен ак, каларѣ тейѣн, хĕç тимѣр пек шачăртатакан пулать.

Ир тăнă-тăман батарея патне чупса пытăмăр.

– Ха-ха-а-а, – вăрăммăн кулса ячѣ арăм. – Мѣн ку? Çĕлĕк-и е пўрнеске? Халех пăтапа мăлатук ил те ку хĕç тимѣр татаккипе çурт тăрринчи шăтăка тухса питѣр: сўмăр çусанах хваттерте тумла анать.

– Çын парнинчен ытла каплах ан кул ѣнтѣ, Урине, – тетѣп шак хытнă çĕлĕке хуçлаткаласа. – Кăштах йăваласан сѣмселме тивѣç вăл, – çĕлĕке сылтăм чышкă çине лартас тесе пѣтѣм вая хуратăп хам.

– Пар кунта, лутăркаса парам пѣрре! – çĕлĕке хай енне туртрѣ арăм.

– Чим, хамах...

– Пар!

– Хамах.

Унталла – кунталла турткаласан шатăрт татăлчѣ çĕлĕкѣн хăрах хăлхи.

– Ме эппин, хăвах йăвала, – персе пачѣ айна арăм. – Ну, куртăн-и халь Сашук хăвна мѣнле парне панине?

Вѣçне хѣртнѣ йѣппе чикнѣ майлах вăрăммăн ыратса кайрѣ чѣре. «Эх, – кулянтăм эпѣ, – туссем сахаллансах пыраççѣ иккен. Сашук капла тăвацца шанманчѣ. Юрать ман Урине тавçăруллă, ун пек-кун пек сынсен аллинчи мăйăра самантрах катса пăхма пѣлет».

Çĕлĕкпе çапла пулса тухнă хыççăн мана пѣр шухăш канăç памасть:

«Мѣнле парне илсе памаллаши ку Сашука? Ёмѣр асанмалăх пултăрчѣ пѣрре!»

Виталий ЕНѢШ

ХУЛАРИ Офицерсен суртёнче дискотека пырать. Нумай хула сәмрәкә пустаранать кунта. Студентсем те йышлән. Кристина Алешкина та, хулари фармаци колледжёнче вёренекёнскер, хайён сывах юлташәпе Оляпа, час-часах кунта саванать. Дискотекәра лару-тәру йөркеллө, үсөр сәмрәксем сукпа пёрех. Акә аләкран пёр сүллө, тёләнмелле илемлө, килешүллө тумланнә, сәнөпе кәмәла каймалли каччә кёрсе тәчө.

– Кур-ха, Оля, мөнле принц паян дискотекәра, – кәлт тәкрө Кристина сүмри тантәшне. – Паян вәл мана әсататех. Ак курән-ха. – Хай савантах йәрәс пөвне, илөртүллө сән-питне кәтартасшән куәне ялкәштарса кулчө.

– Куратәп-ха, рыцарь пулсан тем пекехчө те.

Сав самантран Кристина чипер каччәна йөрлеме пусларө. Пёрмай ун тавра явкаланать, сав вәхәтрах ытти хёрсене те сәнать.

«Мана сәнпа та, тумпа та ситекенни сахалтарах-ха кунта», – мәнәсланчө вәл.

Диджей шурә ташә тесе пёлтерсенех Кристина сав принц патне тапса сикрө. Ёлкөрчө-ёлкөрчөх. Тата тәватпилөк пике сул тытнәччө ун патне. Паллашрөс. Максим ятлә вәл. Каччән илемөпе, япшар чөлхипе үсөрөлнө хөр темех ыйтса пөлеймерө ун сүнчен. Хай сәпах куршанак пекех сьпсәнчө Максим сүмне.

Такси тытсах әсатрө хөре каччә. Сула май Оляна та килне лесрөс. «Пуян пулмалла», – хөпөртөрө Кристина.

Вәхәт иртнөсөмөн Максим кәсал кәна политехника институтне пөтерни паләрчө. Ёс пирки ыйтсан коммуналлә хуәсәләхра вай хунине пөлтерчө. «Инженер пулса ёслет иккен, – савәнчө хөр. – Пөрлөшсен атте

сүллөрех вырәна вырнаштаратех».

Пёр кунхине хула варринчи чарәнурә тәнә чухне Кристина канализацири тасамарләха турттаракан машина кабининчи сәмрәка асәрхарө.

– Ха, – төртрө вәл тантәшне. – Пулаçсө те иккен пёр пек сүнсем. Каснә-лартнә Максим.

Юлташө пуәне пәрнә вәхәтра машина куәран сүхалнәччө ёнтө.

– Төнчере пёр пек сәнлә сүн виçсө пулать теçсө-ске, – кулчө Оля.

Касхине, калаçса татәлнә пекех, Кристинапа Максим хулари төп паркә тёл пулчөс. Пысәк чечек сыххипе килнө каччә тёл пуләва. Ку енчен вара вәл питө те тавсәруллә, хыт кукар мар. Хөре парнесемпе савантарсах тәрать. Сәмрәксем уәлса сүрерөс.

– Эх, чутах манса каяттәм. Паян эпө пёр машинәра каснә-лартнә сан пек сүнна куртәм. Чутах Максим тесе кәшкәрәттәм.

– Мөнле машинәра? Хәш тёлте?

– Хула варринче, – урампа чарәнурәне каларө Кристина. – Оляпаччө эфир.

– Кәшкәрмаллаччө. Эпөччө вәл, – ләпкән каларө каччә.

– Эсөччө-и?! Эсө сав машинәра мөн тәваттән вара?! – хөрөмесленсе кәшкәрчө хөр.

– Эпө вәл машинәпа ёслетөп.

– Суөсө! Суөсө! Эпө сана инженер тесе! Эсө каяш турттаракан әстисук иккен! Институт пөтернө тет тата! Туятәп – санран яланах таса мар шәршә сәпать! – сүхәрчө пике. Унтан сәврәнчө те Максим енне лачлаттарса сурчө. Каччә пёр сәмах та чөнмерө, хөртен пәрәнса хула урамөпе васкарө.

Максим хөре пөртте куәран вөсертмерө. Сук, хай унсәр пурәнайманнипе мар. Чун ыратәвө, Кристина хайөнчен мәшкәлләса кулни сәпла тумә хистерө әна.

НУМАЙ каччә уләштарчө пусләх хөрө сур сул хушшинче. Максимән та пурнәсра савәнмалли сахал мар пулчө. Сур сул хушшинче вәл мастер, аслә мастер тивөсөсене пурнәсларө. Пенси сулне ситнө төп инженер

Валентина

Туй

ёсрен каясси пирки сәмах сүрет. Пултаруллә, института хөрлө дипломпә пөтернө сәмрәка ун вырәнне лартаси сүнчен калаçу пырать.

Пөррехинче урамра Максим Оляна тёл пулчө. Тантәшө качча тухассине пёлтерчө хөр. Туй хәш ресторанта пулассине те каларө.

– Эсө те туйра сикетән пулө-ха? – кәсәкланчө каччә.

– Сук. Унта чаплисем, пуянисем сөс пулаçсө. Тәванөсене те чөнмен, – салхуллән тавәрчө Оля.

– Эфир чөнмесөрех кайәпәр сав туя, – йуәсөсөн кулчө Максим...

ЧАПЛА сүнсем пустарәнчөс туя. Хулари пысәк пусләхсем. Пасар директорөсемпе сүмөсем, мәшәрөсем. Алешкинсен тәванөсем сөс сук. Арәмөн Мускаври тәванө те

ТАРАВАТ мыскари

телеграммӒпа сех саламларӒ.

– ХӒть пӒр пилӒк пин укӒа ярса паринчӒ, – шӒл витӒр сӒрхӒнтарчӒ Мария Яковлевна. – Хыт кукар! ҘамрӒкранах виӒӒ пусшӒн ўксе вилетчӒ. ТӒрпалтай майри чарнӒ пулинех.

Хулари чи пысӒк, чи чаплӒ ресторанта туй халӒхӒ пустарӒннӒ. КӒркунне енне сулӒннӒ пулин те ҘанталӒк сарӒ хӒр пек ачаш куллине сапалать те сапалать. ЛайӒх вӒхӒт суйласа илнӒ туй валли Алешкинсемпе Митрофановсен Ҙемийсем. КӒркунне питӒ тулӒх килчӒ кӒҘал. Ресторана та чи аваннине суйларӒс. Кашниех кун пек туй кӒр-леттереймест – хакӒ Ҙыртать. Анчах та хулари район пуслӒхӒн сүмӒ пулса тӒрӒшакан Кирилл Николаевич МитрофановшӒн ку пӒтӒрмах пулмарӒ. Алешкинсем те сумсӒр мар. Ҙемье пуӒӒ Олег Петрович Ҙав районтах пасар директорӒн сүмӒ.

ЧаплӒ туй кӒрлемелле паян. Алешкинсем – чӒвашсем. ХӒрӒ вара вырӒс Ҙемийне кин пулса кӒрет.

– Туя хамӒр тӒвансенчен Мускавра тӒп инженер пулса Ӓслекен виӒӒӒ мӒш сыпӒкри пиччене кӒна чӒнетпӒр. УнӒн арӒмӒ вырӒс. ПысӒк вырӒнта Ӓслет, – сассине хӒпартсах каларӒ Мария Яковлевна, Олег Петрович арӒмӒ, туя кама чӒнессине палӒртнӒ чухне.

– Ара, тӒван аппапа пиччене те чӒ

нместпӒр-и? – йӒвашрах сасӒпа ыйтрӒ Олег Петрович.

– СанӒнне те, манӒнне те чӒнместпӒр. ЧӒваш сӒмахӒ ан тухтӒр туйра. Тата вӒсенчен мӒн усси? НихӒшӒ те туйра пин тенкӒрен ытла хурас Ҙук.

– Асупа аннӒне те йӒхравласшӒн мар-и?

– КаларӒм пуль сана! – урипе тӒрӒслаттарчӒ арӒмӒ. – Кайран килте пустарӒнӒпӒр.

– Ара, Даниловпа арӒмӒ те чӒвашсем-Ҙке.

– ВӒсем ҘенӒ чӒвашсем. КилӒ нче пӒр сӒмах та чӒвашла калаҘма-ҘӒӒ. АрӒмӒ хура Ҙўсне шурӒ кӒрӒк ҘӒмӒ тӒслӒ сӒрласа Ҙўрет. ХӒсӒк куҘӒ пысӒкрах курӒнтӒр тесе косметолог патӒнче сартарать. Ҙын Ҙине тухнӒ чухне куҘ шӒрҘине пысӒклатма хаклӒ тӒракан шӒвек ярать.

«Юрать аттепе анне Ҙак намӒса курмаҘҘӒ», – хурланчӒ Олег Петрович ӒшӒнче.

ПурнӒҘран уйрӒлнӒ ашшӒпе амӒшне аса илсен куҘӒ шывланчӒ Ҙак патвар арҘыннӒн.

– КилеҘҘӒ! КилеҘҘӒ! – кӒшкӒрса ячӒ пӒри. АкӒ чи хаклӒ, чи чаплӒ машинӒпа ҘамрӒк мӒшӒр Ҙитсе чарӒнчӒ. ВӒ сен хыҘӒнчен пӒр алӒ машина та кӒ рлеттерсе ҘитрӒ пуль. Хулари телекурав ўкерет паянхи туя. Туй халӒхӒ вырӒнсене йӒшӒнчӒ. Кунта кам ӒҘта ларас тенӒ пек вырнӒҘаймӒн, «рангсем» тӒрӒх хушаматпа палӒртнӒ.

Урамра шӒрӒх пулнӒран ресторан чўречисем яриех уҘӒ. Тамада туй пусланни Ҙинчен пӒлтерсе сӒмах калама пусларӒ кӒна – варринчи чўречерен вӒйлӒ сүмӒр пек чашлаттарса темӒнле шӒвек тӒкӒнма пусларӒ. ЧӒтма Ҙук таса мар шӒршӒ сарӒлчӒ залра. Туй кӒ реки самантрах илемлӒ сӒн-сӒпатне ҘухатрӒ. ҘамрӒк мӒшӒара та, туй халӒхне те шеллемерӒ Ҙак «сүмӒр». Кам йӒрет, кам ҘухӒрять.

– ЭпӒ пӒлетӒп! ЭпӒ пӒлетӒп ку киревсӒр ӒҘе кам тунине! – йӒрейӒре кӒшкӒрчӒ ҘамрӒк кин.

Олег Петрович чўрече патне ҘывхарчӒ те канализацисенчи каяша турттаракан пысӒк машинӒна курчӒ. ШоферӒ васакамасӒр шлангне майласа хучӒ те Олег Петровича алне сулса саламларӒ. ҘавӒн пекех васакамасӒр кабинӒна кӒрсе ларчӒ те хула урамӒе вӒҘтерчӒ. Никамран та хӒраманнине, никамран та пытанманнине пӒлтерчӒ вӒл хӒйӒн хӒтланӒвӒе.

– Эх, пӒтерчӒ! ПуҘӒпех мӒшкӒлларӒ! – кӒшкӒрса ячӒ Олег Петрович пӒтӒм чун хавалӒе чӒвашла.

Ҙакна илтсен ҘенӒ кӒрӒвӒн амӒшӒ пуҘне ярса тытрӒ те:

– Ах, эсир вырӒссем мар иккен! УлтавҘҘсем! УлтавҘҘсем! ПутсӒр чӒвашсем! – тесе кӒшкӒрчӒ.

Туй халӒхӒ вӒрҘӒана-вӒрҘӒана туххӒмрах саланчӒ.

– Атя киле! Эпир паяннан ку Ҙынсене палламастпӒр! – сӒтӒрчӒ ывӒлне амӒшӒ.

– Юрать телекуравпа хӒҘатри журналистсем кайса пӒтнӒччӒ, – шӒппӒн каларӒ ҘенӒ кӒрӒвӒн ашшӒ. – Эх, ӒмӒрлӒх намӒс куртӒмӒр.

Туй мыскари хыҘҘӒн икӒ кунран Митрофанов Олег Петровича ӒҘ пўлемне чӒнтерчӒ.

– Эсир Ҙав каччӒна хирӒс айӒплав ӒҘӒ пуҘарнӒ тесе илтрӒм. ЗаявленийӒ-ре каялла илӒр. Мана шӒв-шав кирлӒ мар. КамтӒр илтнӒ пуль, камтӒр пӒл-мест те пуль. ҘавӒнпа пӒттӒр. Пиртен тӒванланасси пулмарӒ. ҘамрӒксене шел. ӒмӒр тӒршшӒпех асран тухас Ҙук вӒсен Ҙак кун. Ҙапах сирӒн ӒҘӒре чӒрмав кўрес Ҙук Ҙав пулӒм. Эпир ар-Ҙынсем-Ҙке, йӒркеллӒ Ҙынсем, – терӒ вӒл алӒ парса.

Иван Чураль – 65 сұлта

Иван Афанасьевич Прокопьев (Чураль) 1949 сұлхи майн 6-мешенче Красноармейски районенчи Сёньял Упи яленче суралнә, ачаранах республика тата район хаҗачёсемпе тачә сыхану тытнә, вёсен страниценче унән информци заметкисемпе тёрленчөкөсем кун сүти курнә. Журналист профессине алла илсен республикәри «Коммунизм ялавё» (халё «Хыпар») хаҗатән Красноармейски, Элөк тата Сёрпү районёсен корреспондентенче ёсленё. Хальхи вәхәтра – Красноармейски районенчи «Ял пурнәсё» хаҗатән тей редакторё. Кулш журналён хастар авторне редакци суралнә кунна саламлать.

Пахчари тёлентермеш

Ку ёс Трак тарәхенчи пёр ялта пулса иртнё. Анук лавккаран полиэтилен парник туннә. Апа пухса йәран сине лартнә.

Су кунёсенчен пёринче вайлә сил-тавал тапраннә. Вал ләплансан Анукпа кёршөллө пурәнакан Сәпани пахчана тухнә та пёссине шарт сапнә. Унта парник кармакланса ларнә. Сәпани хыпаланса мәшәрё патне кенё.

– Эсё, Микус, хаш вәхәтра парник туса лартнә вара? – тәпченё Сәпани.

– Эпё нименле парник те туман, – пёлтернё лешё.

Аптранә ене сак тёлентермеш пирки кёршөсене пёлтерессё.

Вайлә сил Анук парникне Сәпанисен пахчине кусарса лартнә иккен.

Аялтипе сүлти сунчен

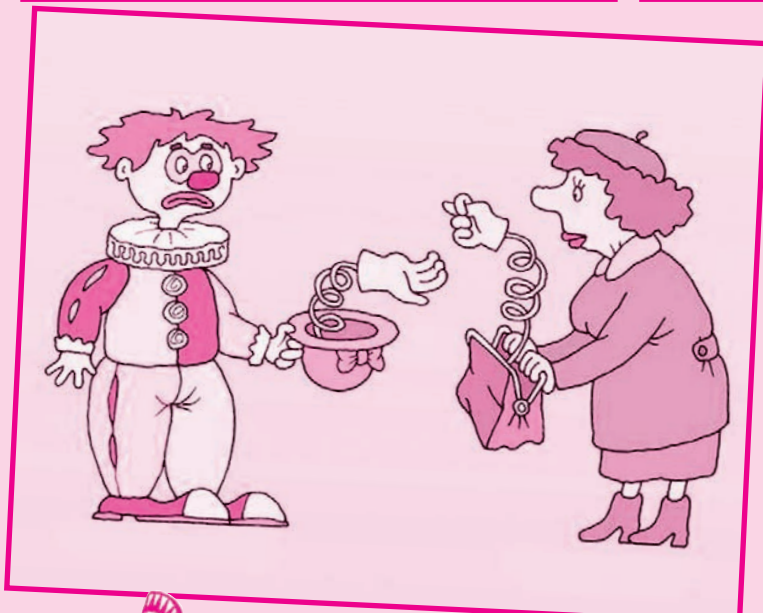
Сурткасси сынни унчен тахсанах Именкассинче пулса иртнине аса илет. Ялта инкек сиксе тухнә. Чип-чипер пурәнакан сынах леш тәнчене асаннә. Ёсё тәпчеме Шупашкартан оперушкән персе ситнё. Пёленкуранран ыйтса тәпчеме тытәнассё. Пёр киле кёрсе ыйтусем парассё. Арсынран тивёслё хурав илтеймессё. Унтан ун мәшәрён кәтарту пама вәхәт ситет.

– Эпё ним те курман, упашка сүлте, эпё вара аялта пулнә, – пёр тунмасәр ёненерет хёрарәм.

Кун пек каланине илтсен йёркелөх хуралсисем шак хытса каяссё. Арсын хайён мәшәрне кәшт кәна чышкә-муклашкә ситермест.

Кайран мён каланин вёсё-хёрне тухассё. Хёрарәм качча кайиччен аялти урамра пурәннә-мён. Инкек пулнә вәхәтра вал малтанхи таван киленче – аял урамра пулнә. Савәнпа ним те курман тенё. Халь пурәнакан килё вара сүлти урам шуланнә.

Вилекен сынни хай вилёмөпех вилнине следователь сирёплетсе панә.

Тавсәруллә Сантәр

Сантәр виссөмөш класра вёренет. Вал кәсәл шахматла выляма хәнәхнә. Кас пулсан аслашшөне чөнет. Аслашшө килё шрө, анчах шахмат сук. Шырама пусларёс. Таҗта та пәхрөс – тупаймарёс. Юлашкинчен Сантәр, тавсәрулләскер, диван айне тёрөслеме сөнчө. Чән та, шахмат кунта-мён. Кәларчөс, выляма ларчөс.

– Спорт хатёрне диван айне шахматла выляма пөлөкен сын хуманах ёнтө, – пешкине малалла тёртрө аслашшө.

Сантәр пёр сәмахсәрах килёшрө. Асламәшө, тәплөскер, хаш-пёр чух япала-сене унта хунине пёлет вал.

Муза Арсентьевна ёс хысқан пёчек ывалне, Рудике, ача садёнен илсе тухрё те универмага кёрсе кайрё. Ыран унан упашкин сурална кунё, саванпа вал савна машарне парне парса савантарасшан. Хёрарам тухр парне суйлама тапратрё: галстук тытса пэхрё, сухал хырмалли хатёрсем ыртакан витринаша шатарасла тинкерчё, транзистор та ёслеттерме ыйтрё. Вал япла суйланя хушара Рудик туссе тараймарё, сутя тавакан хёрарам сисиччен сентресен хушшине кёрсе кайрё те хрустальтен туня саватсене тыткаласа пэхрё. Пёри уйрамах хитрен йалтартатрё уншан, ача ача пушне тэханса ячё. Кёсех вал тёкер умне пырса тачё, хайён пусё юмахри патшан пус кашалё пек ялкяшнине курсан хёпёртесе ўкрё.

– Эпё – король! – терё вал, ача садёнке паян хайсене вуласа катартна юмаха аса илсе.

Сав самантра ун патне сарак сутуся-хёр пычё.

– Ну, король. Халех хыв вазана. Астан илнё – саванта ларт, – хушрё вал хыттан.

Рудик сакна илтсен сентресем хушшинчен тухса тарма пикенчё, анчах хёр ача самантрах ярса тытрё.

– Кам ачи ку? Мёншён ачарсене ирёке яратар?! – сасси шанкарав пек чанкартатрё сутусян.

– Рудик, – питё ляпкан чёвёлтетрё ачипе Муза Арсентьевна. – Теттене хывса пар, сутуши ав еплерех кашкарать сана.

Амашё вазана ача пусёнен хывса илме пикенчё.

– Пётрё пус, – хыпанса ўкрё вал. – Хыванмасть вёт!

– Епле хыванмасть?! Тытар-ха ывалара.

Хёр вазана туртма пикенчё.

– Ай, пуся! – кашкарса ячё ача.

– Вазана сирён туянмах тивет, – терё сутуся.

– Мана вазя кирлё мар. Эпё кунта упашка валли парне... Унан менелник... тёлли-паллисёр пакалтатма пусларё хёрарам.

– Эппин ваза парнелёр ача, – сёнчёс хайхине.

АЙАП

– Ан ўкётлёр, пур пёр туянмастап эпё ача. Пирён килте унашкал сават туллиех, – кукарланма пэхрё Муза Арсентьевна, унтан хушса хучё. – Апла вазана кам та пулин туяниччен Рудике магазинтах хаварма тивет. Ача сутсан ывала киле яратар.

– Ярасси ярапар-ха. Анча вазана пёр уйахсар та туянакан тупанмё те – сирён ывалара пирён епле унченех пэхса усрас?

– Сук – сук, хам юратна пепкеме никама та памастап, – хыпанса ўкрё хёрарам.

– Апла вазашан тулесе хаварар. Муза Арсентьевна ирёксёрах касса патнелле утрё.

– Эпё король! Эпё король! – сатма сиче ашаланакан парса евёр чалт – чалт сиккелерё Рудик ваза пусёненчех юлнишён хёпёртесе.

Килте упашки арёмёпе ачине шутсар камалласа кётсе илчё.

– Ман Рудик патша, – шутлеме пэхрё вал.

Арёмё инкек сичен каласан унан пичё пёр хёрелчё те пёр шурачё.

– Тинех май тупрам, – ача пек хавхаланчё Муза Арсентьевна. – Эсё Рудика пус хёрлё тытса таран, эпё сав хушара вазана супань

капакё тултаряп.

– Апла асаплантарар мар – ха ачана. Супань капакё кушне е сямсине кёрсе кайё. Тем шар курса ларяпар.

– Мён тавяпар апла? – каллех кёрхи пёлётле тёксёмленчё хёрарам.

– Тухтар патне илсе кай, тен, вал мён те пулин шутласа тупё.

– Чанах, епле аса илмен – ха эфир сакна? – саварне кап карчё Муза Арсентьевна.

Тухтар вазалла Рудике тимлё санарё те йыварран сывласа ура сине тачё.

– Халхисем хёрелсе кайна ачан. Часрах сакса ватмалла ку вазана. Унсаран пусри юн чуппи пасалма пултарать.

– Ватмалла?.. Пётрё пуся! Саван пек хакля япалана сакса сёмёресшён – и эфир?

– Урахла май сук.

– Мёскер эфир? – чётреме тытанчё хёрарам. – Пирён медицина сав вазана хывмалли меслет шутласа каларайман-и вара?

– Сук. Сакса сёмёрмех тивет.

Сак хушара Рудик ачасен йыварашне висмелли тараса тавра чупкаласа суретчё. Хайён тятяшах пёр юра: «Эпё – король! Эпё – король!»

Ури сасартак шуса кайрё те – ача пёррех саканчё пусёпе тарасана, чал – пар ванчё ваза.

Рудик, мён пулса иртнине ёненмесёр, пушне хыпаласа пэхрё.

– Халё ёнтё эпё текех король мар, – терё мёскённён.

– Эсирех айялла. Эфир ватасшан пултар. Эпё куна ахаль хавармастап. Ваза уксине сирёнтен судпа шыраса илетёп. Ёсрен каларттаратяп, – алака шалт хупрё хай хысқан Муза Арсентьевна.

Василий ПЕТРОВ

Ҷын мар

- Мирун Ҷын мар пуль.
- Мёншён?
- Ёнер кушакне епле хытӓ патакларё. Эпё арӓма та унашкал хёнеместёп.

ТавҶарнӓ

- Упӓшки сунартан тупӓшсӓр таврӓнать.
- Чунӓм, паян мулкач та, ӓсан та тытаймарӓм, – тет арӓмне.
- Эсё пушӓлла килессе сунара кайсанах тавҶартӓм. УкҶа енчӓкне киле манса хӓварнине асӓрхасанах.

Хёрхеннӓ

Ывӓлӓ яла Ҷенӓ машинӓпа кёрлеттерсе Ҷитнӓ. Савӓннӓскер ашшӓне катачки ярӓнтарма шутланӓ. Ял хапхинчен тухнӓ чух асӓрхайман – юпаран Ҷакланнӓ, машина чарӓнсах ларнӓ.

- Ывӓлӓм, юпа Ҷук Ҷерте машинуна епле чарӓн-ши? – хёрхеннӓ ашшӓ.

Театрта

Спектакль пуҶлансанах куракан залран тухнӓ та касса умне пынӓ.

- Билетне илёр, укҶана тавӓрса парӓр, – тенӓ вӓл.
- Пьеса килӓшмерӓ-им?
- Хаклама ёлкӓреймерӓм, пуҶламӓшӓ аван.
- Апла вырӓн мелсӓр пуль?
- Вырӓнӓ те лайӓх – пӓрремӓш рет.
- Апла мёншён курмасӓрах каятӓр?
- Пысӓк залра пӓччен ларма хӓратӓп.

Ёненмест

- Мирун, мёншён пирус туртатӓн? Туртмасан пурӓнас ёмёр вӓрӓмланать.
- Ёненместӓп. Авалхи грексем чӓлӓм туртма пӓлмен теҶҶӓ. Ҷапах пурте вилсе пӓтнӓ.

Ашшӓнӓ Ҷывӓрнӓран

Урок пырать. Вова ларакан сӓтел тӓлӓнче вӓрентекен чарӓнать:

- Вова, эсӓ пирус туртатӓн-им?
- Ҷук.
- Эппин, мёншён санран пирус шӓрши кӓрет?
- Эпӓ ёнер аттепе юнашар Ҷывӓрнӓччӓ.

А. Плеханов ўкерчӓкӓ

Шкула кайма хатӓрленесҶӓ. Готовятся к школе.

В. Дубовик ўкерчӓкӓ

- Сан ўкерчӓкӓ ачана хӓратать.
- Опять своим искусством сына напугал.

Акәш-Макәш районенчи автобус управленийен пусләхә Хай Хаевич күршәри тәван ялне вәраха юлса таврәнчә.

– Мәншән час килмерән?
– шанчәксәртарахән ыйтрә аләкра кәтсе илекен арәмә.

– Упәшку киле ситсе үкнишән тав ту-ха! – тарәхәвне пытараймасәр сассине хәпартрә вәл.

Кунашкал хәр-хар калаҗни пәрлешнәренпе те пулманччә.

– Пәх-ха эс төкәр сине? Паллатән-и хәт хәвна? – намәслантарма пусларә аңа арәмә. – Әҗти сәва шәтәкәнчен сиксе тухрән эс капла?

– Әҗстан та әҗстан, – тулхәрчә Хай Хаевич. – Ёсрен, паллах!

Силленсе тәракан пәртенпәр тўмине тытса пәхасшәнччә кәна – арәмә, упәшки сўмне пәтәрәнсе ларнә хәрарәм сўс тәләмне курнипе, чутах месерле

кайса үкетчә.

– Ку тата мәнле ерешкен? – юнавлән ыйтса тутине чәмәртәрә вәл.

– Әҗстан пәлес ман, такаман? Мән ләскан эс ман чуна темле ух-

Манерсёр мыскара

махла ыйтусемпе?

– Эп ухмах-и? Ха, пәлмест вәл камән сўсне киле саклатса килнине?.. – арәмә тўмене таклаттарса кәтартрә.

Хай Хаевич сәнксе пусне чикрә.

Сәв самантра арәмә упәшкин майәнче тута писевән йәррине асәрхарә.

– Апла-сәе! – силлине шәнарайманнипе сывләшә пўләнсе ларчә унән. – Паллә мәнле ёсрен таврәнни.

Хай Хаевич кәрхи палан пек хәрелсе кайрә.

– Каплах мәшкәллаттармастәп! – урмәшла кәшкәрчә арәмә. – Халех анне патне тухса каятәп. Пар укса!

Вәл васкасах упәшкине ухтарма тытәнчә те пиншак кәсйинчен автобус билечә туртса кәларчә.

– Ку тата мән? – куса-пуса чарса пәрахрә арәмә. – Машину әҗста?

– Юсавра, – пусне сәклесә пәшәлтатрә Хай Хаевич. – Автобуса хәсәнсе килмелле пулчә.

Арәмә хәвәртрах сәтка илсе упәшкин костюмне тасатма пусларә:

– Турра шәкәр чәр-халлән ситнәшән. Ах, сәв автобуса мән тума сўретеҗсә-ши яла?

В. КУЗЬМИН

Борис БОРЛЕН

Ылтән тәсә тәрләрән

Симәсси, хури, шурри...
Шутласа пырам юри.

Раҗсейре үсменнине,
Сәвәнпа чи хаклине.

Симәсси – паха вәрман,
Сәр-шывра нумай юлман.

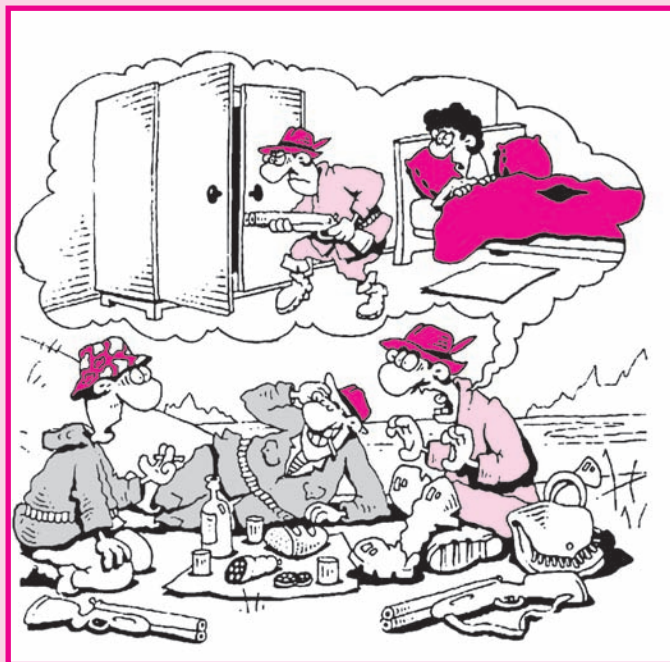
Ситрә вәхәт вәслеме:
Хакламастпәр әтеме.

Хуп-хура – нефть текенни,
«Леш өнне» юхаканни.
Чыс, мухтәв сәр мамәкне,
«Шурә ылтән» ятлине.

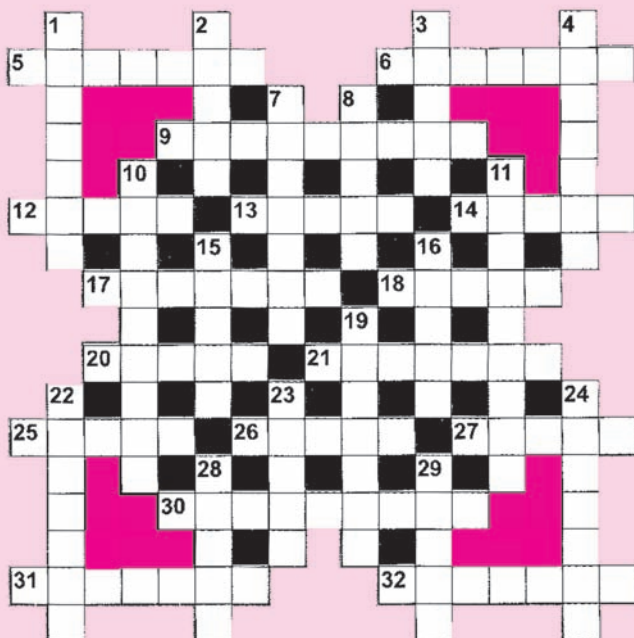
«Ылтән сын» тесе кәна
Каламастпәр ку чухне.
Те чәнах та сатана
Сутән илнә ун чунне?

СӘНАНИНЧЕН

- Ёсқә хуйха сиреймест, пур телее сивәтет.
- Кунәпе тар юхтарса ёслени пәр черкке эрех хакәпе танлашәтә.
- Эрех урлә паллашнә юлташ пушә кәленчәрен те йүнәрех.

КАПКАНКАШМӐШ

Н. КРАСНОВ (Йӑпреҫ районӑ) хатӑрленӑ

Сылтамалла: 5. Кӑреҫи малта, ырҫи хыҫалта (туп.юм.). 6. Ванна ...на юсайман (ват.сӑм.). 9. Ун пуҫӑнче ҫил вылятӑ. 12. ... ҫулӑ шуҫлака (каларӑш). 13. Утӑ купи. 14. Пулли шывра, хӑри сӑртра (туп.юмах). 17. Чапа тухна ҫура. 18. Ҫуркунне... тутлӑ(ват.сӑм.). 20. Йӑснӑ сӑт. 21. Вӑренӑ предметӑ. 25. Ӑшӑ нимӑр, тулӑ тимӑр (туп.юм.). 26. Хими элеменчӑ. 27. Чупма халӑ пур та, чунӑ ҫук (туп.юм.). 30. Унан чӑххи сарӑ ҫӑмарта тунӑ тет. 31. Хӑле ӑсатни. 32. ...шыв кӑларать (ват.сӑм.).

Аялалла: 1. В.Краснов-Асли ҫырнӑ роман. 2. Юмах ярӑп, туппине хамах калӑп (туп.юмах). 3. Шывра ҫуралать, шывран хӑрать (туп.юмах). 4. Физика саккунӑ. 7. Чей патши. 8. Карттӑсен пуххи. 10. Мухтанчӑк. 11. Чӑваш апачӑ. 15. Пушӑ ... ҫилсӑр авӑрать теҫсӑ (каларӑш). 16. Урасӑр ҫӑрет, алӑсӑр шаккать (туп.юмах). 19. Ачасемшӑн тӑлеттерекен укҫа. 22. Шӑхӑрса ларакан вӑтлӑх. 23. Ҫӑмах тӑванӑ. 24. Унта ҫырла лайӑх пиҫет. 28. Пихампар та ...панине юратать (ват.сӑм.). 29. Шкул ачин «арчи».

Иртнӑ номерте пичетленӑ капкӑнкашмӑш хуравӑсем:

Сылтамалла: 5. Пӑнчӑ. 7. Автан. 8. Мӑлатук. 9. Арӑм. 13. Ӑсла. 15. Пӑрахут. 16. Кӑмака. 17. Никита. 19. Урхамах. 20. Паха. 22. Скат. 26. Пакӑлти. 27. Лӑпкӑ. 28. Радио.

Аялалла: 1. Тӑвар. 2. Хӑма. 3. Саке. 4. Сахал. 6. Каштан. 10. Ӑслӑлӑх. 11. Кӑшкӑру. 12. Хулиган. 14. Спутник. 18. Патӑр. 21. Анчӑк. 23. Актив. 24. Япӑх. 25. Сири.

ҪЫРӐНТАРУ – 2014

**Журнал индексӑ – 24608
Хакӑ – 185 тенкӑ те 04 пус**